

Рис. 1. Мотиваційна модель ХХІ століття [2]

Отже, заснована на цих принципах модель мотивації підтримує те, що нематеріальні фактори, такі як самовираження, відчуття сенсу та можливості для особистого зростання, можуть бути сильними стимулами для працівників у сучасному бізнес-середовищі.

Нематеріальне стимулювання може бути так само ефективним, як і матеріальне, але воно часто є більш доступним та підходить для будь-яких бюджетних обмежень. Важливо зрозуміти потреби та пріоритети вашої команди, щоб вибрати найбільш ефективні методи стимулювання.

Перелік використаних джерел:

1. ТОП-методи Нематеріальної Мотивації Колективу. URL: <https://performia.com.ua/ua/top-metodyi-nematerialnoy-motivatsii-kollektiva>
2. Леськова С. Нематеріальна мотивація персоналу сучасних підприємств. *Galician economic journal*, No 3, (76) 2022. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.03

Василь Сорівка, Ірина Блажей
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ЗЕЛЕНЕ ЗРОСТАННЯ КРАЇН, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ

Концепція зеленого зростання базується на передумові, що екологічні цілі можуть бути узгоджені з цілями економічного росту. Ця концепція отримала значну політичну підтримку з боку лідерів багатьох країн. Згідно із визначенням

Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), зелене зростання є показником ефективного використання природного капіталу. Зелене зростання показує, чи економічне зростання стає екологічнішим. Воно вимірюється продуктивністю навколишнього середовища та ресурсів країни. Чим вище його значення, тим більш екологічним стає економічне зростання країни.

Однак перешкоди для реалізації зеленого зростання, включаючи труднощі зі зміною поведінки, виправлення помилок уряду та ринку, а також покращення доступу до капіталу, є суттєвими. Крім того, не існує універсальної моделі зеленого зростання – кожна модель і стратегія повинні бути розроблені для контексту окремої країни. Контекстуальні відмінності країн, що розвиваються, а саме велика частка тіньової економіки, висока залежність від природного капіталу, обмежена спроможність, високий рівень бідності та нерівності – вимагають конкретних і, потенційно, складніших інструментів політики. Ці інструменти повинні спрямовувати політику на досягнення результатів, які є інклюзивними та справедливими, продуктивними та ефективними, й такими, що забезпечують найкраще використання природного капіталу в екологічних межах.

На думку ОЕСР, країни, що розвиваються, є ключем до досягнення глобального екологічного зростання. По-перше, потенційні економічні та соціальні наслідки деградації навколишнього середовища особливо важливі для країн, що розвиваються. Вони найбільш вразливі до зміни клімату і, як правило, більш залежні від використання природних ресурсів для економічного зростання, ніж країни з розвинутою економікою. Крім того, багато країн, що розвиваються, стикаються з серйозними економічними, соціальними та екологічними загрозами: від енергетичної, харчової та водної безпеки до зміни клімату та екстремальних погодних умов. Вони також стикаються з ризиком передчасної смерті через забруднення, погану якість води та хвороби, пов'язані зі зміною клімату. Всі ці фактори перешкоджають їх розвитку. По-друге, хоча сьогодні більшість країн, що розвиваються, спричиняють лише незначну частку глобальних викидів парникових газів порівняно з основними економіками, вони проте збільшуватимуть свої викиди, якщо дотримуватимуться звичайних моделей економічного зростання.

Виклики, з якими стикаються країни, що розвиваються, величезні. Однією з головних перешкод є недостатнє фінансування енергетичного переходу та інших дій для боротьби зі зміною клімату. Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, Кіотський протокол і Паризька угода вимагають фінансової допомоги від Сторін, які мають більше фінансових ресурсів, тим, хто є менш забезпеченим і більш уразливим.

На країни, що розвиваються, наразі припадає близько двох третин щорічних глобальних викидів парникових газів. З іншого боку, країни, що розвиваються, найбільш вразливі до зміни клімату: підвищення рівня моря ставить під загрозу існування прибережних регіонів, а екстремальні погодні умови знищують урожай там, де сільське господарство є основою економіки країни.

Через обмежену обізнаність, низький рівень технічної експертизи та недофінансування країни, що розвиваються, найменше можуть дозволити собі заходи адаптації екологічних норм. Зважаючи на багато інших нагальних проблем, скорочення викидів має обмежений пріоритет. Національні зобов'язання часто є умовними та залежать від міжнародної фінансової та технічної підтримки. І пандемія COVID-19, безумовно, посилила цю тенденцію: державні бюджети скоротились через падіння доходів і зростання витрат, першочерговими стали охорона здоров'я, соціальний захист та відновлення економіки. У цьому контексті розвинені країни несуть особливу відповідальність. Їм потрібно лідирувати шляхом трансформації власних суспільств, а також створювати стимули для трансформаційної політики в країнах, що розвиваються. Це може статися шляхом мобілізації фінансових ресурсів, передачі технологій та технічної співпраці.

Перелік використаних джерел:

1. Barbier V. E. Is Green Growth Relevant for Poor Economies? *Development Policies*. 2015. Working paper No. 144. 28 p. URL: <https://ferdi.fr/dl/df-9YpSggBpToy9PGHg3pZp3CKS/ferdi-p144-is-green-growth-relevant-for-poor-economies.pdf> (дата звернення: 15.02.2024)

2. Climate Change and the Cost of Capital in Developing Countries. Assessing the impact of climate risks on sovereign borrowing costs. UN Environment. 2018. 38p. URL: https://eprints.soas.ac.uk/26038/1/ClimateCostofCapital_FullReport_Final.pdf (дата звернення: 15.02.2024)

3. Daniek K. Green economy indicators as a method of monitoring development in the economic, social and environmental dimensions. *Social Inequalities and Economic Growth*. 2020. Vol. 2, No. 62, p. 150-173. URL: <https://doi.org/10.15584/nsawg.2020.2.10> (дата звернення: 30.12.2023)

4. Introduction to Climate Finance. UNFCCC. 2021. URL: <https://unfccc.int/topics/climate-finance/thebig-picture/introduction-to-climate-finance> (дата звернення: 15.02.2024)

Анастасія Рудак

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

НОВІТНІ ПІДХОДИ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Міжнародний менеджмент являє собою форму управління певними закордонними підрозділами з метою розвитку компанії, одержання більшого прибутку, розвитку її сильних сторін та конкурентоспроможності.

Міжнародний менеджмент охоплює дуже широкий спектр аспектів, тобто аспекти пов'язані з управлінням міжнародними бізнесами – операціями,